شناخت‌نامه مازندران/۵۰ ـ بناهای مذهبی، تاریخی/ ۱۱
(ساری‌شناسی ـ ۱۵)

امامزاده عباس ساری

دکتر علی‌اصغر کلانتر

رسانش نوین، ۱۳۹۴

www.ketab.ir

شناسه : کلانتر، علی‌اصغر، ۱۳۶۰ -
ت و نام پدیدآور : امامزاده عباس ساری/ علی‌اصغر کلانتر؛ سرپرست مجموعه زین‌العابدین درگاهی.
خصات نشر : تهران: نشر رسانش نوین، ۱۳۹۳.
خصات ظاهری : ۴۸ ص.: مصور؛ ۱۹×۵/۹ س‌م.
ست : شناخت‌نامه مازندران؛ ۵۰. بناهای تاریخی؛ ۱۱.
ک : 978-600-6826-97-4 ؛ دوره: 978-600-6826-00-4
یت فهرست نویسی : فیپا
وع : مازندران
وع : امامزاده عباس(ساری)
وع : امامزاده‌ها -- ایران -- ساری
وع : ساری -- امامزاده‌ها
سه افزود : درگاهی، زین‌العابدین، ۱۳۳۸ -
سه رده : شناخت‌نامه مازندران؛ ۵۰.
د کنگره : ۱۳۹۳ ج.۵۰۸۶ش۳۳الف/ DSR۲۰۵۳
ندی دیویی : ۹۵۵/۲۲
ر کتابشنا ی ص : ۳۶۷۳ ۲۲

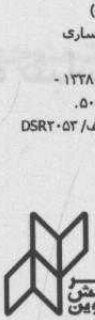

تهران. بهار شمالی کوچه سحیم نبش شیرازی. پلاک ۷ ـ واحد ۲
تلفن: ۰۹۱۲۱۳۰۹۱۳۱ ـ ۷۷۳۰۵۰۱۱
rasanesh.pub@gmail.com

امامزاده عباس ساری

دکتر علی‌اصغر کلانتر
عضو هیئت علمی دانشگاه مازندران

سرپرست مجموعه: دکتر زین‌العابدین درگاهی
sh.mazandaran@yahoo.com
طراحی یونیفرم جلد: زهره ایزدی راد
صفحه‌آرا: ونوشه جویباری
لیتوگرافی: فیلم‌گرافیک
چاپ: متین
صحافی: ولیعصر
چاپ اول، تهران، ۱۳۹۴
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: ۳۰۰۰ تومان

چاپ اول این کتاب با حمایت شورای اسلامی
و شهرداری ساری منتشر شده‌است.

www.ketab.ir

فهرست مطال

پیش‌گفتار ۷
مقدمه ۹
امامزاده عباس در کتاب‌های تاریخی ۱۰
هویت اشخاص دفن شده در مقبره ۱۲
وضعیت کنونی برج‌مقبره ۱۵
درهای ورودی قدیمی ۲۰
نورگیرها ۲۵
ضریح ۲۷
صندوق چوبی ۳۲
سخن آخر ۳۸
کتاب‌نامه ۳۹
تصویرها ۴۰

www.ketab.ir

مقدمه

برج‌های آرامگاهی مازندران، دست‌آوردی درخشان از معماری سرزمین کهن ایران و هنر شیعی هستند. بررسی‌های تاریخی منابع مکتوب و نمونه‌های برجای‌مانده از سالیان دور، نشان می‌دهد دورهٔ شکل‌گیری و بلوغ ساخت این آثار، گسترهٔ سال‌های بین حکومت آل‌زیار تا انتهای دورهٔ تیموری، سده‌های ۹-۴هـ‌ق است. در مطالعات سبک‌شناسی معماری این سازه‌ها را می‌توان نمونه‌های با ارزش سبک رازی دانست. برج‌مقبره‌های این سرزمین، به‌خوبی ارزش‌های معماری، زیبایی‌های بصری و سایر مشخصه‌های این سبک را ارائه می‌کنند. سبک معماری رازی، به‌عنوان بهترین و متنوع‌ترین شیوه در معماری ایران و سبکی عاری از هرگونه تأثیر هنر بیگانه در دورهٔ حکومت آل‌زیار بر تبرستان (۴۴۳- ۳۱۶ق) آغاز شد. اولین آثار این سبک در مازندران برج‌مقبرهٔ گنبد قابوس (۳۷۱ق، شماره ثبت آثار ملی کشور: ۸۶)، سپس برج‌های سبک میانگه (حدود ۴۰۰ق، شماره ثبت آثار ملی کشور: ۱۹۳)، لاجیم کردکوی (۴۱۱-۴۰۷ق، شماره ثبت آثار ملی کشور: ۱۴۱) و لاجیم سوادکوه (۴۱۳ق، شماره ثبت آثار ملی کشور: ۱۸۵) ساخته شد. سبک رازی پس از این به مناطق مرکزی کشور گسترش یافت. گرچه این آغاز در سرزمین مازندرانِ وقت (تبرستان) رخ داد، لیکن به سبب رواج و رشد آن در شهر ری (راز/ راگ)، نام «رازی» برای این سبک معماری انتخاب شد. سبک رازی را خالص‌ترین سبک معماری ایرانی و نیز بهترین و متنوع‌ترین سبک معماری ایران می دانند. هدیهٔ ساکنان مازندران به این سبک، ابداع «گنبدهای رک دوپوسته» است. گنبد برج‌مقبره‌های قابوس، لاجیم و رسکت از بهترین نمونه‌های این شیوهٔ گنبدسازی هستند.

www.ketab.ir